

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie zażalenia **T.L.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Lublin-Północ w Lublinie z dnia 19 listopada 2024 r., o odmowie wszczęcia śledztwa o sygn. akt [...], po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 stycznia 2025 r., wniosku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie zawartego w postanowieniu z dnia 7 stycznia 2025 r., sygn. akt III Kp 1/25, o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie o sygn. akt III Kp 1/25 do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Stalowej Woli.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2024 r. prokurator Prokuratury Rejonowej Lublin-Północ w Lublinie odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie o sygn. akt [...], dotyczącej „*zaistniałego w dniu 6 listopada 2024 r. w L. niedopełnienia obowiązków służbowych przez Prezesa Sądu Okręgowego w X. polegające na zaniechaniu udzielenia T.L. informacji publicznej w trybie ustawy z dnia 6 września*

2001 r. o dostępie do informacji publicznej, działając tym samym na szkodę interesu w/w tj. jest o czyn z art. 231 § 1 k.k. – na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

Zażalenie na powyższe postanowienie do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie złożył pokrzywdzony T.L., gdzie zostało ono zarejestrowane pod sygnaturą III Kp 1/25.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 7 stycznia 2025 r. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wskazano, że powyższa sprawa dotyczy rozpoznania zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie dotyczącej niedopełnienia obowiązków przez Prezesa Sądu Okręgowego w X.. Zdaniem sądu wnioskującego okoliczność ta wzbudzać może w opinii publicznej uzasadnione wątpliwości co do możliwości rozpoznania w tym sądzie sprawy w sposób w pełni obiektywny i bezstronny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Określona w art. 37 k.p.k. instytucja stanowi wyjątek od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy, zatem jej zastosowanie powinno mieć miejsce jedynie wówczas, gdy przemawiają za tym szczególne względy, związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Jednym z nich jest autorytet wymiaru sprawiedliwości, dla kształtowania którego należy unikać sytuacji, w których rozpoznanie danej sprawy przez sąd właściwy miejscowo wiązałoby się z ograniczeniem swobody orzekania lub mogłoby, w odczuciu społecznym, prowadzić do uzasadnionego przekonania o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 26 lipca 2023 r., V KO 74/23; postanowienie SN z dnia 11 czerwca 2024 r., IV KO 45/24; postanowienie SN z dnia 14 sierpnia 2024 r., IV KO 75/24; postanowienie SN z dnia 9 maja 2023 r., II KO 42/23). Sytuacja taka niewątpliwie powstaje wtedy, gdy stawiane zarzuty dotyczą sędziego właściwego do rozpoznania sprawy sądu lub sądu nad nim przełożonego (*vide* postanowienie SN z dnia 1 kwietnia 2003 r., IV KO 10/03, R-

OSNKW 2003, poz. 680; postanowienie SN z dnia 18 czerwca 2009 r., IV KO 77/09; postanowienie SN z dnia 14 października 2009 r., V KO 81/09).

Tego rodzaju okoliczności wystąpiły w niniejszej sprawie. W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie rozpoznawałby bowiem zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o występki z art. 231 § 1 k.k., którego zdaniem pokrzywdzonego miał się dopuścić Prezes Sądu Okręgowego w X., który to sąd jest instancyjnie nadrzędnym nad sądem ustawowo właściwym do rozpoznania tej sprawy. Zauważyć należy, że Prezes Sądu Okręgowego w X. jest bezpośrednio zainteresowany treścią rozstrzygnięcia mającego zapasć w sądzie właściwym miejscowo, nad którym sprawuje wewnętrzny nadzór administracyjny. Niewątpliwie powyższe uwarunkowania mogą nie tylko mieć wpływ na swobodę orzekania sędziów Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie, lecz również powodować w odbiorze społecznym przekonanie o niezdolności tego sądu do obiektywnego i rzetelnego rozpoznania sprawy, co istotnie godzi w dobro wymiaru sprawiedliwości. Zwłaszcza w razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia prokuratora, niezależnie od treści uzasadnienia zapadłego orzeczenia, zarówno pokrzywdzony, jak i opinia publiczna mogłyby pozostawać w przekonaniu, że na powyższą decyzję rzutowały nie tylko względy merytoryczne.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy przekazał przedmiotową sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu w Stalowej Woli. Wskazany sąd ma siedzibę usytuowaną w stosunkowo niewielkiej odległości od sądu właściwego, a jednocześnie położony jest w innej apelacji, co winno zagwarantować rozpoznanie sprawy w sposób obiektywny, zapewniając możliwość przeprowadzenia postępowania w ocenie jego obserwatorów w sposób wolny od jakichkolwiek nacisków, co tym samym wzmocni przekonanie o tym, że wymiar sprawiedliwości realizuje swoje konstytucyjne funkcje w sposób prawidłowy i w pełni niezawisły.

Z tych też względów orzeczono jak w sentencji.

[WB]

[l.n]

